

EL POBLE: CATALA

5 Cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES. 4 pessetes trimestre
PAISOS D'URTI POSTAL. 9 pessetes trimestre

ANY V

Barcelona, dijous 9 d'abril de 1908

NÚM. 733

PREUS DE SUSCRIPCIÓ a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES. 5'00 pessetes trimestre
BARCELONA. 1'90 pessetes cada mag.

5 Cts.

REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

L'ilustre senyor Don Antoni Canadell y Prats

Morí cristianament el dia 10 de mars últim
(E. P. D.)

Donya Rosa Riera, neboda, nebot polític, cosins i demés parents, els seus marmessors testamentaris, els seus socis don Lluís i don Ignasi Villavecchia i els empleats de la raó social CANADELL Y VILLAVECHIA, preguen als seus amics i coneguts se serveixin assistir als funerals que, en sufragi de la seva ànima, se celebraran avui dijous, a les deu, en la parroquial iglesia de la Concepció.

Los missos després de l'ofici y desseguida la del perdó.

El dol se dona per despendit.

No's convida particularment.

L'Emm. y Rvdm. senyor Cardenal Casañas, Bisbe de Barcelona, s'ha dignat concedir a sos fidels diocesans 200 dies d'indulgència per cada acte de pietat que practiquin en sufragi de l'ànima del finat.

BUEN APETITO

El niño para crecer; el hombre para sostenerse; el anciano para no ir perdiendo fuerzas gradualmente.

comen. Si no tenéis apetito, las Píldoras Pink os darán apetito. Si digieris mal, las Píldoras Pink os harán digerir bien. Si sufrís del estómago, las Píldoras Pink os darán nuevo estómago. Soberanas son contra la pobreza de sangre, la debilidad de los nervios.

PILDORAS PINK

curan anemia, clorosis, neurastenia, dolores de estómago, reumatismos, jaquecas, neuralgias, cisticas.

Las Píldoras Pink se hallan de venta en todas las farmacias al precio de cuatro pesetas la caja o veintuna pesetas las seis cajas.

enseny en altres llocs; el doctor Turro, ja ab forsa deixebles, entre'ls quals n'hi ha que han fet coses originals sense moures d'aquí, y'l doctor Lleó y Morera qui si afortunadament per ell no n'ha tingut tants per esser més jove, ne té de ben aprofitats. Emperó ni en Turro té al Laboratori Microbiològic Municipal els aparèlls, el material y'l personal necessari pera ferne un lloc de cultiu científic fàcil y intensiu, ni en Lleó y Morera té al de l'Acadèmia y Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya lo que li es menester pera posarlo al nivell de producció científica dels de fora. Y tenint dos bacteriòlegs (n'hi han d'altres de notables, emperó no's dediquen a ensenyar y per això no's esmento) que fan aquí més de lo que poden pera difondre sos coneixements, enlloc de donarlos medís, se pensa canderosament en enviar un bon noi a l'extranger a estudiar Bacteriologia.

Y es tant més necessari parlar ara de aquesta qüestió, perquè ab l'orientació dels homes de l'Ajuntament, es probable que aquella bona noia que tan joiosament varem rebre els amants de la Biologia a Catalunya, aquella càtedra de Fisiologia que ha d'explicar un altre dels homes que pot ensenyar tant com els de fora si li donem medís, l'eminent fisiòleg mon distingit amic don A. Pi y Suñer, són capassos de recluïrlo a una càtedra ab 50 pessetes de material y d'enviar després un senyor a l'extranger a estudiar Fisiologia, quan es més cert que si no's regategen medís an en Pi (que seguint aquell desinterés de tots els homes de ciència catalans, dona la càtedra de franc) tindrem aquí escola fisiològica com la'n començem a tenir de bacteriologia.

Si aquest interès per la cultura es sentit, si l'Ajuntament se sent ab coratge pera quelcom més, que imitar a l'Estat que fa

molts anys que pensava y la ciència no s'hi coneix, si no's continua l'Historia de Espanya creant pensions pera erts y de terminats individus, si's vol posar pedres al fonament de l'Escola Biològica Catalana, procuri l'Ajuntament que aquí's doni cada dia més ensenyances y que les que donguin, la que tenim homes, disposant de tots els medís de que's disposa en els països en els quals la cultura científica es realment sentida.

Esment ara això l'Ajuntament; deixis de pensions a fora y doti les càtedres espléndidament; obri les a tots els amants del treball científic, fassi que aquets sols facilitats hi trobin y fari obra positiva.

R. PLA Y ARMENGOL

Un llegat den Fastenrath

L'ilustre catalanófil, doctor don Joan Fastenrath, fins a l'hora de la mort se recorda de la seva estimada Catalunya... En son testament ha deixat 10.000 marcs pera que ab els seus interessos s'instituïxi un premi anual, que portará el seu nom, pera ls Jocs Florals de Barcelona. Lo mateix fet el gran devor de Catalunya quan instaurà la bella festa en la seva ciutat de Colonia; també destinà aleshores, pera premi, 10.000 marcs, y ab els interessos d'aquests s'han vingut concedint cada any, en aquella festa, quatre premis.

El «Premi Fastenrath» será un recordatori que's portará sempre a la memoria l'amor que a la nostra terra tingué aquell gran home y, a la vegada, podrà servir d'ensenyansa pera ls nostres rics, que poques vegades saben esser espléndits ab l'art y la cultura catalanes, com ha demostrat esserho un extranger.

PEL PRESSUPOST DE CULTURA

El miting del Teatre Modern de Gracia

El poble aclama l'obra de l'Ajuntament

Altra vegada la paraula dels nostres homes ha resonat predicant al poble, y, un ral, tolerant y progressiu, ha respost a la vegada més, el poble de Barcelona; llibre dels nostres homes...

El Pressupost de cultura, prompte a esser aprovat per nostre Ajuntament, ha despertat en la societat barcelonina, un grandíssim interès. Com totes les obres de gran transcendència ha motivat discussions acalorades, que aquí, en aquesta ciutat tota febre, el poble's preocupa de lo que fan y de lo que projecten aquells que l representen en les corporacions populars.

Ab el Pressupost de cultura se dona un complet capgirall a l'ensenyansa, y això, naturalment, havia d'esser rebut ab hostilitat, pels homes dels vells prejudicis. Y aquests s'han alsat tots, en compacta creuada contra l'obra innovadora de nostres regidors, car per ells es un pecat foradable'l voler que ls homes de la Barcelona futura siguin homes cultes y estiguin nets y lliures de tot perjudici.

Més a tal creuada aixecada pels menys respon ab un gran aplaudiment, posantse al costat dels seus regidors y pronunciant, al foment d'aquests paraula: «La majoria governa».

COMENSA'L MITING

De molt abans de l'hora senyalada pera la celebració de l'acte, l'espaiós teatre Modern, se trobava plé de nombrosa concurrencia, entre la que s'hi veien moltes senyores.

A l'escenari s'hi havia col·locat la bandera del Centre Republicà Autonomista Gracienc—aquella treballadora y entusiasta societat, que tant ha fet pera la propaganda dels ideals autonomistes y republicans—servint de dosser a un buste de la República y a un retrat de l'extim home públic don Nicolau Salmerón.

A tres quarts de deu feren la seva entrada a l'escenari ls oradors del miting, la Directiva del Centre organitzador del mateix y ls representants de les nombroses entitats que s'hi havien adherit, quedant l'escenari plé de gom a gom. El públic saludà als oradors ab una xaridorsosa ovació. Fet el silenci, s'aixecá'l

SENYOR COROMINAS

El qual apaibagats els aplaudiments que fou rebut, digué:

«El senyor Alvarez, president del Centre organitzador d'aquest acte, s' troba quelcom malalt y es degut en aquesta circumstancia que soc jo qui obro l'acte. Ho faig com un deure de ciutadania y acceptant ab orgull la presidència que se m'ha ofert».

Y seguidament donà la paraula al

SENYOR BASTARDAS

El Pressupost de cultura—digué'l primer tinent d'alcalde—no es una obra de partit sinó que's una obra de concòrdia y tolerancia. Però l'Ajuntament, nomenat pera redactar el projecte una ponència composta d'individus pertanyents a tots els partits polítics que integren el Consistori. Per que la cultura no es d'aquest partit ni es de l'altre, no es catalanista ni republicana; es humana. (Molt bé).

El Pressupost de cultura tendeix a augmentar el nivell general de cultura, pera aixís poder aconseguir un major avens científic. Per això'l projecte consta de dos grups diferents. L'un d'origen al foment de l'ensenyansa primària, l'altre destinat al foment d'altres aspectes de cultura.

Així respecte al primer grup s'aixecá'n quatre grans edificis pera escoles, estètics, alegres, espaiosos. Un d'ells s'aixecará aquí en vosaltres, a Gracia, en l'illa formada pels carrers de Bailén, Quevedo, Morera y passatge de Cervantes. En aquestes escoles l'ensenyansa será grada. Pera poguer donar aquesta ensenyansa s'excusará als mestres, enviant-los a l'extranger a perfeccionar els seus estudis. Y això, senyors no es un luxe, com s'ha volgut suposar, sino que es fer lo que han fet totes les nacions quan s'han cregut inferiors.

Les escoles serán neutres; es a dir en

El diputat provincial federal, parla en nom dels seus companys de minoria republicana, en lloc del senyor Govern, el qual, sobtadament, s'ha trobat indisposat. Per aquest motiu—diu—no espereu de mi, un discurs, puix—vinc sense preparació de cap mena.

El Pressupost de Cultura vé a omplir una necessitat generalment sentida. Tots diem a boca plena que tant Catalunya com Espanya s'ha de regenerar, y no es possible que vingui la regeneració sense una base ferma de cultura.

Avui als nostres s'ensenyava a esser uns memoriosos, però no se's educa'l cervell com se deuria, llurantlos de prejudicis. Docs, a més de la memoria deu atens dresellhi als nostres l'enteniment, pera que s'acostumin a pensar per compte propi. (Aplaudiments).

A més; anem a tots els pobles espanyols

Grans magatzems EL SIGLO

Últimes novetats en LLANES Y SEDES
PERA
BRUSES Y VESTITS
DE
Primavera y Estiu
Expléndit assortit en GENRES NEGRES
PERA
Setmana Santa
a preus sumament reduits
Panyo de Lyon - Rasos
Armurs - Tuls - Crespons
Mantellines desde pessetes 3'50
SECCIÓ DE PERFUMERIA
Aigua salicilica "Genové"

Reuneix condicions incomparables pera l'higiene de la pell, suavis y refresca el cutis y competeix ventajosamente ab totes les aigües de tocador.

Material Fotogràfic

MARCA REGISTRADA
RIBA, S. en C.

PLAQUES AUTOCROMES 45 per 107

La FOTOGRAFIA dels COLORS són una realitat magnífica ab el

VERASCOPO

RICHARD

MODEL 1908
AUTOCROMES

TOTS ELS MODELS ANTERIORS PODEN arreglar-se pera poder emplejar les plaques

Plassa Catalunya, 20 • Barcelona

A. MASÓ Y LÓPEZ ADVOAT. Despach: Ronda de Sant Pere, 11, primer. Gratis als pobres de tres a quatre

MOSAICHES E. F. ESCOFET & C.

Ronda Sant Pere, 8

TOTS els que tinguen artritis, reuma ó malalties de la pell acudiu al Gabinet Fisioteràp. — Ronda Universitat, 15, primer.

DR. C. COSTA Especialista en malalties de la gola, nas y orelles. Consulta de 2 a 5 dies de festa de 11 a 12. — Cortes (Granvia, 636, primer (prop del Passeig de Gracia).

PARTS Y MALALTIES DE LA DONA Dr. R. Dogollada, ex ajudant de clíniques de Berlín y Dresden, Lauria, 42, pral. De dotze a dues. Consulta gratuita: Carme, núm. 21, primer. De nou a deu.

Els que tinguin tos prenguin l'antiga y acreditada PASTA PECTORAL del DOCTOR ANDREU. Demanis a les farmacies.

DE NOSTRA COLABORACIÓ
Dues paraules

RESPECTE LES PENSIONS A L'EXTRANGER

Ha dit la premsa d'aquests dies que avui en la sessió de l'Ajuntament se presentarà un dictamen proposant crear tres pensions per l'extranger, un d'ells, pera estudis de Biologia aplicats a la Bacteriologia.

Si d'aquestes petites equivocacions n'ha gades de parlar l'Historia, repartint responsabilitats pera tots, demanaria que, pera salvar la meua, conçois lo meu vot en contra del dictamen, per lo que a la Biologia, que coneix d'aprop, se refereix.

Les subvencions a l'extranger, quan no es tracti de casos excepcionals, que poques vegades se presenten, y que donant l'importancia que's deu a l'ensenyansa, encara's presentarien menys, són, res més, qu'una manera d'aparentar que's queda bé ab una funció que, realment, se té en complet abandó. Se descuida del tot l'ensenyansa, se regategen medís y's posen entrebancs a que aquesta tingui una efectivitat positiva ditre de casa nostra, y, tot seguit, pera quedar bé ab aquell anhel purament teòric de millorament cultural, se proposa que dels centenars als qui s'ha quedat a deure les institucions científiques que s'els devien, ne vagin un a l'extranger.

Així se creu quedar bé ab lo que s'ha predicat, y lo que's pitjor, aixís se creuen molts y fan creure a la majoria, que's fa realment quelcom per la cultura mantenint aquella superstitió de que anant a l'extranger... ens tornarem savis sense pagar els drets de duana.

Y aquest es l'erro que s'ha de combatre formalment.

A fora, a París, a Berlín, a Londres, no farau res més qu'ensenyar al nostre enviat, lo que perfectissimament se pot ensenyar aquí a moltes dotzenes. Y no s'hi val, com fan la majoria quan d'això's parla, a retreure a altres països y, sobre tot, l'exemple del Japó. Nosaltres no estem, ni de molt lluny, en les condicions del Japó quan va escampar per totes les terres cultes centenars de joves que no havien, ridículament, de passar un any a fora y tornar emmenciosats, sino que devien romandre en sos llocs fins a posarse al nivell de lo que allí se sabia, y que, al tornar a sa terra, trobaven tots els medís necessaris pera continuar sa tasca d'investigació y pera difondre-la entre tots els afanyosos de saber. El Japó no tenia ningu qu'estigués a l'alsaria dels coneixements moderns y pera que aquests coneixements entressin en son poble, devia buscar persones que ls tinguessin, y, per això, envià pensionats a tot arreu, emperó també com son objecte era fer del Japó un poble ab vot científic, feu que una volta tingués homes, aquests poguessin treballar ben a plaser en sa terra, y avui el Japó casi està redimit del jou que, en ciència, li imposaven els altres pobles.

Doncs el problema de l'ensenyansa de la Biologia a Catalunya, no està en buscar homes capassos de donar aquesta ensenyansa, està en procurar que ls homes que tenim disposin de tots els medís necessaris pera donarla y en rodejarla de totes les facilitats. Y això es lo gros, fins als nombres. Un pensionat a fora es un que aprén, aprén poc y no pot ampliarlo. Una càtedra aquí, són molts que aprenen, aprenen tot el temps que ho necessiten y tenen medís per estendre ses iniciatives fins allá ont sigui.

Y concretant al cas actual y a la consagració d'ara. Será un major bé per la Biologia catalana el procurar bones càtedres y bons laboratoris aquí que l'enviar un senyor a rodar món. M'honorá ab l'amistat de dos bacteriòlegs que expliquen a Barcelona y que són sobradament aptes pera ensenyar tot lo que de Bacteriologia

La Argentina Joles y rellotges de totes classes Grans novetats en rellotges-pulsera Objectes de plata para regala

Portaferrissa 1.

